

Verslag debatavonden Steenwijkerland

Inleiding

Op 10 en 12 september 2018 heeft de gemeente Steenwijkerland debatavonden gehouden rondom de concept cultuurvisie in Steenwijkerland.

De doelstelling van de bijeenkomst was om in contact te treden met inwoners, verenigingen, scholen, organisaties, culturele instellingen, kunstenaars, raadsleden, etc. en hen vragen om hun reactie op de concept cultuurvisie die was ontstaan na de debatavonden in januari 2017.

Aanleiding

In de Raadsvergadering in september 2016 is de Cultuuragenda gepresenteerd. De gemeenteraad heeft toen verzocht om te komen met een cultuurvisie. Daarop zijn de debatavonden in januari 2017 georganiseerd met als doel te komen tot een concept cultuurvisie.

Bij de presentatie van de planning in november 2016 in de gemeenteraad heeft de Raad gevraagd om actief te worden betrokken in het proces. Derhalve zijn ook raadsleden uitgenodigd voor de debatavonden.

Ondertussen is er een politieke markt geweest waarin de cultuurvisie ook onderwerp was. Dat heeft geleid tot enkele aanpassingen in de visie op cultuur en heeft uiteindelijk geresulteerd in voorliggend stuk.

Degenen die op de debatavonden in januari 2017 de eerste input hebben gegeven voor de cultuurvisie, zijn nu persoonlijk benaderd om het resultaat van hun bijdrage te becommentariëren. Daarnaast zijn ook de overige bewoners, kunstenaars, etc uitgenodigd middels een advertentie in de krant om actief mee te denken over de cultuur in Steenwijkerland.

De debatten

De aanwezigen hebben gedurende de twee avonden met elkaar gedebatteerd over de inhoud van de concept cultuurvisie. Dit gebeurde aan de hand van vragen als Wat vind u van het voorliggende stuk? Wat mist u? Zijn de juiste prioriteiten gesteld? En is de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de prioriteiten passend?

Maar uiteraard zijn de avonden gestart met het eerste gezamenlijke culturele product van de gemeente Steenwijkerland, het Steenwijkerlanderlied. Dit lied is vorig jaar ontstaan; tijdens iedere debatavond schreef een liedjesschrijver een couplet. En aan het einde van de debatavonden vormden de drie coupletten het Steenwijkerlanderlied.

Namens de culturele instellingen en de bewoners waren er 33 vertegenwoordigers.

Uit alle reacties komt een aantal aandachtspunten naar voren waaraan extra aandacht zou moeten worden besteed in de cultuurvisie. De overige zaken zullen in het plan van aanpak hun uitwerking moeten krijgen.

Aandachtspunten voor de visie zijn:

- Een uitwerking over Jongerencultuur;
- Het beleid op Kunst in Openbare Ruimte (KOR) verder beschrijven;
- De taken van de Culturele Raad kunnen scherper beschreven worden.

Tenslotte: dank aan alle aanwezigen voor hun aanwezigheid en hun inbreng, en niet te vergeten hun zangkunst!

Samenvatting reacties

Hieronder vindt u de samenvatting van de opbrengst van de avonden in Vollenhove en in Steenwijk.

1. Wat vindt u van de eerste concept cultuurvisie in het algemeen?

- Complimenten voor het stuk, het is helder en duidelijk geschreven.
- De financiële paragraaf wordt gemist en het advies is om in deze toekomstige paragraaf de prioriteiten duidelijk aan te geven. Men is ook benieuwd of er straks sprake is van bezuinigingen.
- De relatie tussen de SWOT-analyse en de uitwerking in prioriteiten is mager
- De paragrafen “ hier gaan we voor” en “zo gaan we het doen” suggereren een duidelijke koers, maar het plan van aanpak daarvoor ontbreekt nog;
- Een agenda zou de gemeente een rol geven. Die heeft ze nu niet. De agenda zou inzichtelijk maken hoeveel er wordt geïnvesteerd door de gemeente.
- De jongerencultuur ontbreekt in het stuk.

2. Staan alle prioriteiten in de visie? Heeft u nog aanvullende tips of ideeën?

De aanwezigen geven aan dat het duiden van het culturele veld als Breed, het risico met zich brengt van diffuusheid. Door de breedte kunnen juist zaken verloren gaan. Het advies is om juist te kiezen voor uniciteit, zoals een bepaald evenement.

Daarnaast zou men meer verbinding willen leggen met de sector Toerisme. (Later in de discussie blijkt dat toerisme wel wordt genoemd in de concept cultuurvisie, maar dat de het wat abrupt vermeld staat, de samenhang vindt men vaag).

De groep nieuwkomers wordt benoemd als een uitdagende groep om te betrekken bij culturele activiteiten. Deze groep wordt gemist in de verdere Concept cultuurvisie. Het gemeentelijk beleid zou zich volgens de aanwezigen wat meer kunnen richten op de doelgroepen die “buiten de boot vallen”, waaronder andere culturen.

Bij de prioriteit jeugd zou het VO meer betrokken kunnen worden, accent ligt veel op het BO

Wat mist is de visie op de kerken, zowel de gebouwen als de instituten. De monumentenparagraaf is nog in ontwikkeling en daarin zou volgens de aanwezigen prima de visie op de identiteit van de kerken kunnen worden opgenomen. Vooral omdat er een visie wordt gevraagd voor het aanvragen van subsidie van de provincie.

Tips en ideeën:

- Participatie vervangen door actief en passief meedoen;
- Professionalisering vervangen;
- Alles is genoemd en het stuk is zorgvuldig en correct. Maar er moet wel goede aandacht komen voor de uitvoering;
- Graag betrokken worden bij het plan van aanpak.

3. Prioriteit 1: Brede cultuurparticipatie

A. *Is de uitwerking uitputtend genoeg?*

De aanwezigen geven aan dat

- Het betaalbaar moet blijven. De gemeente kan slechts faciliteiten en randvoorwaarden scheppen;
- De prioriteit specifiek moet worden gemaakt en hooguit 5 punten moet bevatten;
- De aansluiting met de domeinen sport en welzijn moet beter worden weergegeven.
- Amateurkunst gebeurt "gewoon", dat is nauwelijks te sturen, want er is een moment waarop dat spontaan ontstaat;
- Toegankelijk is zowel fysiek als financieel;
- Toegankelijk en uitnodigend;
- Aandacht/ondersteuning voor vrijwilligers;
- Marketing, ledenwerving, verbinden, samenwerken;
- Themabijeenkomsten, scholing, actief besturen ondersteunen.

B. *Wat vindt u van de voornemens hoe we het denken te gaan uitvoeren?*

Reacties van de aanwezigen:

- De integrale aanpak is ambitieus op het gebied van cultuur, sport en welzijn. Vaak staan evenementen op zichzelf en het is sterker om items in de omgeving erbij te betrekken;
- De verbinding tussen welzijn en cultuur is "verstopt" in de visie;
- De verbinding tussen sport en cultuur vind men een gezochte verbinding. Het betreft twee zeer aparte domeinen.
- De doelgroepen mogen duidelijker aangegeven worden.
- Men vindt dat zaken in de visie goed benoemd moeten zijn, omdat het risico anders bestaat dat het ook niet in het plan van aanpak komt;
- Het advies is om veel te benoemen cq helder te verwoorden;
- Naast meedoen is kwaliteitsverbetering van groot belang;
- Sport is wezenlijk anders dan cultuur, er is geen geloof in dit samen oppakken.

C. *Wat moet vooral blijven, waar moet het accent liggen en waarom?*

- Drempels dienen geslecht te worden zodat participatie toeneemt. Sturen op verbindingen;
- Ruim aanbod, breed aanbod, sterke voorzieningen;
- Behoud van het vele aanbod;
- Periodieke terugkoppeling naar het veld tav de stand van zaken.

D. *Wat mist er eventueel? Wat kan er worden vervangen dan wel weggelaten en waarom?*

- Men mist een visie op de kerken en vraagt zich af of dit zowel qua instelling als gebouw helemaal passend te beschrijven is in de monumentenparagraaf die later verschijnt;
- Voor enkelen mag de verbinding met sport en welzijn weg, voor anderen zou een betere beschrijving nodig zijn hoe die verbinding eruit zou moeten komen te zien;
- Suggestie om toe te voegen: de streekgerechten. Maar eventueel kan het ook bij Erfgoed worden ondergebracht;
- Digitaal platform;
- Ruimte voor experiment.

4. Prioriteit 2: Nadruk op cultuureducatie voor de jeugd

A. *Is de uitwerking uitputtend genoeg?*

- De rol van de ouders ontbreekt in deze prioriteit. Van het begin af aan zijn deze zeer belangrijk in de culturele opvoeding;
- Verder zou het Voortgezet Onderwijs nadrukkelijker in haar rol beschreven kunnen worden. Het accent ligt erg op het Basisonderwijs;
- Men mist het cultuuraanbod voor de jeugd bij Musea in de opsomming;
- De vraag wordt gesteld of cofinanciering blijft bestaan;
- De werkwijze van het platform-werkveld is feitelijk onjuist. Er moet feedback worden georganiseerd;
- Maak meer gebruik van de expertise beeldende kunst en muziek in de gemeente en de kwaliteit en lesbevoegdheid;
- Kansen voor programmering buitenschools;
- Niet allen jeugd, ook de jongerencultuur verdient aandacht.

B. *Wat vindt u van de voornemens hoe we het denken te gaan uitvoeren?*

- Deze voornemens worden goed ontvangen, doch men adviseert om goed te blijven monitoren en waar mogelijk verbeteringen en/of aanpassingen door te voeren indien tijdens het proces blijkt dat dit nodig is;
- Geen verboden maar focus. Liever geen voorschriften erbij voor de scholen;
- Er wordt verder aandacht gevraagd voor de organisatie bij scholen. Soms is er wel belangstelling bij leerkrachten maar geen capaciteit. En vervangers hebben niet altijd tijd om kennis te nemen van de geschiedenis;
- Organiseer dat de jeugd zelf hun inbreng heeft;
- Werk met thema's met een mooi verhaal;
- Betrek actief de unieke 32 kernen, denk aan een hop-on hop-off bus, boot, etc.

C. *Wat moet vooral blijven, waar moet het accent liggen en waarom?*

- Het blijven stimuleren van talenten;
- Het faciliteren en de deskundige bijstand;
- Contact houden met de club/vereniging;
- Graag continuïteit in de cultuurcoach;
- Inzet cultuurcoach uitbreiden;
- Toegankelijk en laagdrempelig.

D. *Wat mist er eventueel? Wat kan er worden vervangen dan wel weggelaten en waarom?*

- Men mist de betrokkenheid van het JAR (jongeren AdviesRaad) hierbij;
- Verwevenheid met het lespakket wordt gemist;
- Communicatie: behoefte aan lokale planning, liefst een digitaal communicatiekanaal; voor de programmering;
- Het ontstaan van het gebied, de liefde voor het gebied is onvoldoende verankerd in culturele programma's/tentoonstellingen en wordt onvoldoende in educatie meegenomen..

5. Prioriteit 3: Verder professionaliseren cultuursector

In het algemeen vindt men het gebruik van het woord "professionaliseren" verwarrend. Het dekt onvoldoende hetgeen eronder beschreven staat, dat is een te korte tekst waardoor de term op allerlei manieren uitgelegd kan worden.

A. Is de uitwerking uitputtend genoeg?

- Men vindt het eerste punt (Een betere samenwerking tussen diverse culturele organisaties, verenigingen en evenementen) hier niet thuishoren;
- De gemeente moet faciliteren en stimuleren;
- De paragraaf moet specifiekere worden gemaakt, het hoe ontbreekt
- Het VO mist.

B. Wat vindt u van de voornemens hoe we dit denken te gaan uitvoeren?

- Het museumberaad vindt men op dit moment niet goed functioneren;
- De evenementenacademie is een heel goed initiatief, omdat dit meer is dan kennisuitwisseling. Dit geeft goede leermomenten en inzichten;
- Alleen kennis delen volstaat niet;
- De digitale agenda zou door de gemeente en verenigingen gevuld moeten worden;
- De Culturele Raad zou zich moeten buigen over cultuur en niet zozeer over aanvragen en subsidies. Daar zou een ander gremium voor ingericht moeten worden;
- De bevoegdheden van de Culturele Raad zouden aangescherpt moeten worden;
- Apart jongerendebat organiseren om hun wensen op te halen;
- Culturele stages en uitwisselingen organiseren.

C. Wat moet vooral blijven, waar moet het accent liggen en waarom?

- De aansluiting bij de Weerribben Wieden kan veel beter. De uitbreiding met natuur zou beschreven/ingezet moeten worden;
- Accent op hoe je kennis overdraagt;
- Deskundigheidsbevordering voor vrijwilligers en besturen organiseren;
- Behoud van sterke instellingen;
- Eigen historie koesteren.

D. Wat mist er eventueel? Wat kan er worden vervangen dan wel weggelaten en waarom?

- Iemand die beschikbaar is voor kennisoverdracht op het gebied van sponsoring en/of fondsenwerving;
- Crowd control;
- Kennis/ondersteuning op het gebied van PR/marketing kunnen verkrijgen;
- Hulp bij veranderende wetgeving op het gebied van vrijwilligers, evenementenvergunningen, etc.;
- Paasvuren weer toestaan;
- Gemeente zou eigen kennis ter beschikking moeten stellen voor het leggen van contacten, voor juridische vragen (vergunningen);
- Culturele Waarde kaart;
- Verhalen vertellen;
- City kaart voor toeristen;
- Meer aandacht voor culturele agenda;
- Cultuurvouchers om deelname door doelgroepen te bevorderen..

6. Prioriteit 4: Vergroten zichtbaarheid cultuursector en herkenbaarheid gemeente

A. Is de uitwerking uitputtend genoeg?

- Men mist de digitale agenda en de afstemming met de middenstand;
- Stichting Weerribben Wieden ontbreekt;
- De vraag wordt gesteld wie het allemaal gaan uitvoeren, zoals het marketingplan. De gemeente heeft een andere rol dan het culturele veld;
- Verhaal van de boten van Steenwijk uitleggen.

B. Wat vindt u van de voornemens hoe we het denken te gaan uitvoeren?

- Het advies wordt gegeven om de vorming van de Culturele Raad tezamen met Stichting de Weerribben Wieden op te pakken;
- Sport en Welzijn betrekken;
- Samenwerking met cultuur & toerisme geeft grote kans op succes;
- Het beter (laten) verdelen van toeristen over de gemeente wordt als kans gezien
- De upgradering van de binnenstad eerst wat laten;
- Teveel verkokering en te weinig samenwerking;
- (kleine) successen meer vieren;
- Digitale cultuuragenda combineren met andere toeristische gebieden;
- Extra geld investeren in cultuur.

C. Wat moet vooral blijven, waar moet het accent liggen en waarom?

- Inzetten op een betere relatie met het bedrijfsleven (sponsoring);
- Accent op de jeugd.

D. Wat mist er eventueel? Wat kan er worden weggelaten en waarom?

Gemeentelijk Cultuurfonds mist. Deze kan als stimulator voor alle cultuur dienen.

7. Prioriteit 5: Aanscherpen eigen rol als stimulator en opdrachtgever

A. Is de uitwerking uitputten genoeg?

- Meer begeleiding bij evenementen in de vorm van een functionaris Evenementen begeleider. Die zou als 1 aanspreekpunt moeten fungeren;
- Vergeet de kleinere evenementen niet;
- Prestatie gaat om aantallen, kwaliteit én geld. Geld werkt waarschijnlijk als stimulans om cross-overs te bevorderen/creatief te worden;
- De gemeente moet soms wel zelf de kar trekken/de motor zijn om iets te laten ontstaan.

B. Wat vindt u van de voornemens hoe we het denken te gaan uitvoeren?

- Grotere culturele instellingen moeten hun expertise inzetten ten nut van de kleinere evenementen/organisaties/verenigingen;
- De Culturele Raad moet niet de rol van de gemeente gaan overnemen;
- Onduidelijk wat wordt bedoeld met diverse doelgroepen;
- Uitschrijven hoe we als facilitator richting vrijwilligers staan.
- Punt D en E moeten breder en helderder omschreven worden;
- De functie van de Culturele Raad moet scherp omschreven worden. Er is verschil tussen een overlegplatform en een toewijzingscommissie.

C. Wat moet vooral blijven, waar moet het accent liggen en waarom?

- De cultuurmakelaar als eerste aanspreekpunt;
- Duidelijke visie neerzetten;

- Stimulator zijn.

D. Wat mist er eventueel? Wat kan er worden vervangen dan wel weggelaten en waarom?

- Het aanvragen van evenementen digitaal heeft verbetering;
- Budget voor cultuur moet omhoog;
- Het verhaal van Steenwijkerland;
- Cultuur en toerisme moet meer prioriteit krijgen;
- Kennismodel invoeren (kunstmatige intelligentie).